

4. Занюк С. С. Психологія мотивації: Навч. посібник – К.: Либідь.– 2002. – 304 с.
5. Ходкинсон Дж. П. Сперроу П.Р. Компетентная организация: психологический анализ стратегического менеджмента / Пер. с англ. – Х.: Изд-во Гуманитарный Центр.– 2007. – 392 с.
6. Толочек В. А. Современная психология труда: Учебное пособие. – Спб.: Питер.– 2006. – 479 с.
7. Пивоваров С. Э., Максимцев И. Л. Сравнительный менеджмент. 2-е изд. – СПб.: Питер.– 2008. – 480 с.
8. Прием на работу. Заключение трудового договора: учеб.– практ. Пособие / [Белицкая И.Я. и др.]; отв. ред. – Ю.П. Орловский. – М.: Юридическая фирма «Контракт»: Волтерс Клувер.– 2011. – 288 с.

Продан И.О. Оценка мотивационной среды предприятий мясоперерабатывающей отрасли

В статье осуществлена оценка мотивационной среды предприятий мясоперерабатывающей отрасли (на основе анкетирования руководителей и работников). Выявлены корреляционные тренды, отражающие взаимосвязь между различными методами по мотивации персонала, используемые на предприятиях, и оценкой их эффективности.

Ключевые слова: мотивация работников, мотивационная среда предприятия, прогрессивные методы обучения персонала, интенсификация мотивационных методов, эффективный мотивационный механизм.

Prodan I. Assessment of motivational environment in the meat industry

This paper assesses the motivational environment in the meat industry (based on a survey of managers and employees). The author found the correlation trends that reflect the relationship between forms of motivation, used in companies and evaluating their effectiveness.

Key words: motivation of employees, motivational environment of enterprises, advanced training methods, intensification of motivational methods, effective motivation mechanism.

Дата надходження до редакції: 25.05.2014 р.

Рецензент: д.е.н., професор Єранкін О.О.

УДК 65

**ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЛОГІСТИЧНОГО БЮДЖЕТУВАННЯ
ЯК СУЧАСНОЇ ЕФЕКТИВНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ПЛАНУВАННЯ, КОНТРОЛЮ ТА АНАЛІЗУ**

О. І. Решетняк, к.е.н., доцент, Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія»

Метою статті є сформулювати чітко розуміння місця, значення і сутності логістичного бюджетування. В статті доведено, що для підсилення конкурентних переваг бюджетування потрібно впровадити деякі механізми управління з логістики. В результаті чого виникає нова економічна категорія – логістичне бюджетування. Для доказу цього твердження були розглянуті більш детально такі економічні категорії як бюджет, бюджетування та логістика. Крім того, були проаналізовані та наведені переваги та недоліки бюджетування, усвідомлення яких безпосередньо визначає ефективність впровадження бюджетування на будь-якому підприємстві. Наприкінці дослідження був зроблений висновок, що саме логістичне бюджетування повинно стати тим інструментом, який допоможе створити самоналагоджувальну систему управління потоками будь-якого підприємства.

Ключові слова: бюджет, бюджетування, логістика, логістичне бюджетування.

Постановка проблеми. Для ефективної роботи будь-якого підприємства всі економічні відносини мають розглядатись як потокові процеси. Крім того, виникає потреба в створенні такої системи, яка має розглядатись на засадах самоналагоджувальної системи. Саме логістичне бюджетування виступає тим інструментом за допомогою якого можливо вирішити поставлені проблеми. Але потрібно відмітити, що досі не існує чіткого розуміння місця, значення і сутності логістичного бюджетування різними дослідниками. Саме тому дослідження цієї проблематики є дуже актуальними та перспективними в сучасних умовах розвитку економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій показав, що науковий світ оцінив необхідність

вивчення та впровадження логістичного бюджетування в діяльність підприємств на основі публікацій досліджень присвячених цієї проблемі [4;6; 9; 14; 16 та інші]. Наприклад автор [16, С.127] стверджує, що логістичне бюджетування сприяє створенню самоналагоджувальної системи бізнесу, здатної оптимізувати господарські процеси, своєчасно виявляти відхилення, що виникають, і розробляти заходи щодо їхньої ліквідації... основним завданням логістичного бюджетування є забезпечення найліпших умов неперервності виробничо-господарської діяльності підприємства, що дає можливість вивільнити надлишки фінансових ресурсів і спрямувати їх на подальший розвиток шляхом додаткових інвестицій [16, С.123].

Викладення основних результатів дослідження. Відомо, що кожне підприємство в процесі своєї діяльності керується певними стратегічними цілями, які визначені в залежності від необхідності підприємству. Інструментом, який забезпечує досягнення стратегічної мети є стратегічне планування. В свою чергу, стратегічне планування здійснюється через створення довгострокових планів розвитку підприємства, тобто через бюджетування, яке призначене надати більш-менш детальну фінансову частину бізнес-плану для забезпечення такого потоку ресурсів,

завдяки якому виникне прийнятний рівень витрат для здобуття достатнього прибутку.

Але для кращого розуміння сутності логістичного бюджетування потрібно розглянути кожну з економічних складових, з яких складається логістичне бюджетування, а саме це логістика та бюджетування, тим паче ці економічні категорії ще досі визивають суперечки серед дослідників. Як відомо, в основі бюджетування знаходиться бюджет. В таблиці 1 наведені деякі відомі визначення терміну бюджету сучасними дослідниками.

Таблиця 1

Визначення бюджету наведені сучасними економістами

Автор	Визначення
Бугай В.З., Бугай А.В., Ренгевич Ю.Ю. [2, С.11]	Бюджет – це оперативний фінансовий план, що відображає витрати і надходження коштів за окремими напрямками фінансово-господарської діяльності, скоординований за підрозділами, який покладено в основу управління фінансовими ресурсами підприємства.
Корягін М.В. [12, С. 230]	Бюджет як економічну категорію доцільно розглядати з трьох позицій: за економічним змістом – як систему фінансових відносин між державою та юридичними і фізичними особами з приводу формування і використання централізованого фонду фінансових ресурсів; за матеріальним змістом – як централізований фінансовий фонд; за формою прояву – як основний фінансовий план держави.

Що стосується бюджетування, то і ця економічна категорія не має єдиного визначення серед

дослідників (таблиця 2).

Таблиця 2

Визначення бюджетування наведені сучасними економістами

Автор	Бюджетування
Данилов І.А. [6, С.129]	Це процес формування та виконання бюджету підприємства, що включає стадії розробки та розгляду проектів бюджету, затвердження найбільш прийнятного з них у вигляді містить кількісні показники документа, відповідно до якого здійснюється формування і розподіл фондів грошових коштів та їх ефективне використання для забезпечення вирішення завдань і виконання функцій господарюючого суб'єкта
Гандзюк О.В та інші [3, С.32]	Це процес колективний, який дає змогу погодити діяльність підрозділів усередині підприємства і підпорядкувати її загальній стратегічній меті
Єрешко Ю.О. [10, С.101]	Бюджетування (фінансове) – це створення процесної моделі впливу причин і чинників на збільшення або зменшення притоку грошових коштів або їх відтоку
Міокова Г.І., Кошелюк О.В. [15, С.97]	Бюджетування – це, з одного боку, процес складання фінансових планів і кошторисів, а з іншого – нова система фінансового планування, управлінська технологія, призначена для вироблення й підвищення фінансової обґрунтованості ухвалених управлінських рішень.

Наведений перелік в таблиці 2 за бажанням можливо продовжити, так як кожний з дослідників, які займаються питанням бюджетування, зазвичай, наводять власне бачення цієї економічної категорії з урахуванням особливостей розвитку сучасної економіки на час проведення дослідження.

Що стосується визначення сутності бюджетування, то і у цьому питанні виникає різне сприйняття цієї економічної категорії, наприклад [15, С.97] стверджує, що сутність бюджетування полягає у плануванні діяльності підприємства відповідно до встановлених цілей, яке втілюється в конкретних показниках бюджетів, спрямованих на виконання конкретних завдань.

Потрібно відмітити, що саме бюджетування допомагає створити на підприємстві таку систему, завдяки якій можливо отримати позитивні результати в процесі фінансово-господарської діяльності, а саме: завдяки більш раціональному розподілу і використанню ресурсів з оптимізацією витрат і впровадженням оперативного контролю

можливо покращити фінансові результати будь-якого підприємства; проводити контроль за платоспроможністю будь-якого підприємства; організація ритмічності та безперервності виробничо-господарських процесів; можливість прийняття оперативних управлінських рішень; створення системи узгодження, координації дій підрозділів (філій, відділень та ін.) і відділів підприємств; створення системи стимулювання персоналу та інше.

Але бюджетування має свої переваги та недоліки, усвідомлення яких безпосередньо визначає ефективність впровадження бюджетування на будь-якому підприємстві (дивись табл. 3). Потрібно відмітити, що проблемою переваг та недоліків впровадження бюджетування займалися різні науковці, наприклад [1; 13].

Але в сучасних економічних умовах, враховуючи сутність, переваги та недоліки бюджетування [4, С.42] виникає необхідність його трансформування. Для підсилення конкурентних переваг бюджетування потрібно впровадити деякі

механізми управління з логістики. В результаті чого виникає нова економічна категорія – логісти-

чне бюджетування.

Таблиця 3

Переваги та недоліки бюджетування на підприємстві

Переваги	Недоліки
Координує роботу будь-якого підприємства в цілому	Різне сприйняття такої економічної категорії як бюджет різними співробітниками
Можливо удосконалити процес розподілу ресурсів за допомогою бюджетування	Технічна складність та висока вартість впровадження бюджетування
Відбувається вдосконалення процесу розподілу ресурсів	Інколи складені бюджети суперечать один одному
Дозволяє співробітникам-новачкам швидко зрозуміти цілі підприємства та швидко почати виконувати одержані завдання	Необізнаність деяких співробітників стосовно суті бюджету проковує їх на хибне сприйняття бюджетування
За допомогою бюджетування можливо порівнювати досягнуті та планові результати	У зв'язку з тим, що бюджети не завжди будуються на достовірній інформації, вони можуть бути завищеними
Забезпечує координацію та контроль роботи різних підрозділів підприємства	Іноді бюджети приймають на рівні вищого менеджменту без урахування особливостей та потреб кожного підрозділу підприємства

Процес бюджетування вже був досить детально розглянутий вище, що стосуються логістики, то ця економічна категорія ще досі є предметом суперечки між дослідниками (таблиця 4). Питан-

ням визначення терміну та сутності логістики займалися як іноземні дослідники [22; 21 та інші] так і дослідники СНД [17; 18; 19 та інші].

Таблиця 4

Визначення термінів «логістика» відомими економістами

Визначення	Джерело
Логістика – це філософія ведення бізнесу, комплексний підхід до його розвитку і просуванню, бачення бізнесу в цілому, а не окремих його складових.	[5, С.61]
Логістику можливо охарактеризувати як синергетичну діяльність в конкурентній ринковій середі, спрямованої на ефективне управління, планування та забезпечення матеріальних та необхідних інформаційних та грошових потоків	[20, С.10]

Як вважає [11, С.234] саме логістика в сучасному суспільстві є засобом досягнення стратегічних цілей підприємств шляхом координації потокових процесів.

Що стосується логістичного бюджетування, то як стверджує [16, С.126] логістичне бюджетування є основною процедур управління фінансовими потоками підприємства. Від ефективності логістичної системи, стосовно планування та контролю за своїм бюджетом, залежать її конкурентні переваги, здатність бути мобільною, тобто швидко реагувати на зміни, а отже, вживати на ринку. При цьому, автор виділяє наступні методи реалізації відповідно до функцій управління: методи планування, організації, мотивації, контролю і координації.

Визначення сутності, ролі, необхідності логістичного бюджетування на підприємстві досі є суперечливим питанням у дослідників. Наприклад автор [9, С.130] пропонує наступне визначення: логістичне бюджетування – це процес трансформації статей витрат і доходів, що відносяться до всієї економічної системи традиційного бюджету у показники, які визначають питомі величини параметрів потоку.

Марусіна О.І. в своїй публікації спробувала обґрунтувати логістичну концепцію (парадигму) бюджетування, та в якій стверджується, що логістична парадигма "... поєднує у собі маркетингову парадигму з теорією оптимального управління матеріальними потоками від первинного джерела

до кінцевого споживача з мінімальними витратами, пов'язаними з рухом товару і потоком інформації, що відноситься до нього" [14].

Але як будь-який інструмент управління, логістичне бюджетування має свої переваги та недоліки, усвідомлення яких безпосередньо визначає ефективність впровадження логістичного бюджетування на будь-якому підприємстві. Вже існують роботи, в яких дослідники пропонують свій перелік переваг і недоліків логістичного бюджетування. Наприклад [4, С.43] стверджує, що основними перевагами ведення логістичного бюджетування є можливість виявлення джерел логістичного ризику; розробці планів оптимізації логістичних функцій і рішень; розробці заходів для покращення ефективності діяльності логістичної системи; визначення логістичної стратегії підприємства та модернізації логістичної системи.

Що стосується недоліків, які притаманні логістичному бюджетуванню, то можливо віднести технічну складність та високу вартість впровадження системи логістичного бюджетування через бюджетування.

Висновки та перспективи дослідження. Підбиваючи підсумки можливо стверджувати, що саме логістичне бюджетування повинно стати тим інструментом, який допоможе створити самоналагоджувальну систему управління потоками будь-якого підприємства.

Список використаної літератури:

1. Алейник С.В. Новейшие западные тенденции в области планирования и бюджетирования / С.В.Алейник // Российское предпринимательство. – 2008.– Вып. 1 (110), № 5 – С. 158–162. [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.creativeconomy.ru/articles/4562/>.
2. Бугай В.З. Аспекти бюджетування в управлінні господарською діяльністю на підприємстві / В.З. Бугай, А.В. Бугай, Ю.Ю. Ренгевич // Вісник Запорізького національного університету. – 2010.– № 4 (8).– С. 10–16.
3. Гандзюк О.В. Бюджетування – засіб покращення грошових потоків підприємства / О.В. Гандзюк, А.О. Левицька, А.О. Сквлюк // Матеріали ІХ Всеукраїнської науково–практичної заочної конференції «Молода наука України. Перспективи та періоди розвитку». Секція «Економіка та підприємництво» (м.Київ, 22–24 грудня 2011р.). – Том 1. – Київ.: ВГО «Нова Освіта», 2012.– С.32–34.
4. Гусак Л.В. Бюджетування та логістика в системі управління підприємством / Л.В. Гусак // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2011.– С.41 – 43.
5. Дальская Л. Логистическое бизнес–решение / Л. Дальская // Генеральный директор. – 2006. – № 32. – С.58–61.
6. Данилов И.А. Теоретические аспекты бюджетирования как современной эффективной технологии корпоративного финансового планирования / И.А. Данилов // Вестник Челябинского государственного университета. – 2009.– № 9 (147). – С.123–129
7. Данилов И.А. Теоретические аспекты бюджетирования как современной эффективной технологии корпоративного финансового планирования / И.А. Данилов // Вестник Челябинского государственного университета. – 2009.– № 9 (147). – С.123–129
8. Дзєбко І.П. Система показателей эффективности логистико–ориентированного подхода к управлению потоковыми процессами предприятия / И. Дзєбко // Бизнес Информ. – 2009. – № 2 (3). – С. 91 – 96.
9. Дудко В.Б. Энергетичний аспект логістичної системи / В.Б. Дудко, О.М. Шевченко // Чернігівський науковий часопис. Серія 1. Економіка і управління. – 2011. – № 1(1).– С. 129–134.
10. Єрешко Ю.О. Бюджетування – інструмент оптимізації грошових потоків підприємства / Ю.О. Єрешко // Економічний вісник НТУУ «КПІ». – 2010. – №7. – С.100–105.
11. Карпова Н.П. Виды стратегий в логистике и ее функциональных областях / Н.П. Карпова //Экономические науки. – 2011. – №3 (76). – С.234–239.
12. Корягін М.В. Бюджет як економічна категорія та його значення у ринковій економіці / М.В. Корягін // Науковий вісник НЛТУ України. Збірник науково–технічних праць. – 2011. – Вип. 21.1. – С.226–231.
13. Куцик В.І. Роль бюджетування в управлінні підприємством / В.І. Куцик, Ю.О. Коляса // Іноваційна економіка. Всеукраїнський науково–виробничий журнал.– 2012. – № 4. – С.137–139
14. Марусина Е.И. Обоснование концепции логистического бюджетирования. Научно–техническая конференция МГТУ / Е.И. Марусина [Електроний ресурс]. – Режим доступу: http://www.mstu.edu.ru/science/conferences/11ntk/materials/section9/section9_10.html.
15. Міокова Г.І., Кошелюк О.В. Бюджетування у процесі фінансовою діяльністю підприємства / Г.І. Міокова, О.В. Кошелюк / Збірник тез доповідей Всеукраїнської студентської науково–практичної конференції “Фінансова політика: глобальні та національні пріоритети формування й реалізації”. – Кіровоград: КНТУ, 2012. – С.96–98
16. Мішин А. Методи бюджетування в системі управління фінансово–логістичними потоками підприємства / А. Мішин // Вісник ТНЕУ. – 2011. – № 4. – С. 121–127.
17. Омельченко Т.Ю. Проблемы логистики и пути их решения в Украине / Т.Ю. Омельченко //Вісник економіки транспорту і промисловості . – 2011. – № 35. – С.265–274.
18. Плахута А.А. Управление логистическими процессами на предприятиях с дискретным характером производства: автореферат дис. к.е.н.: 08.06.02 – Предпринимательство, менеджмент и маркетинг / А.А. Плахута. – Луганск, 2001. – 26 с.
19. Федотов Ю.В. Управление цепями поставок: проблемы определения термина и области исследования / Ю.В.Федотов, К.В.Кротов // Российский журнал менеджмента. – 2011.– Т. 9, № 2. – С. 49–58.
20. Чеботаев А.А. Логистика и маркетинг. Маркетологистика /А.А. Чеботаев, Д.А. Чеботаев. – М.: ЗАО «Издательство «Экономика», 2005. – 247 с.
21. David B. Grant. Fundamentals of Logistics Mangement / David B. Grant, Douglas Lambert, James Stock, Lisa Ellram.– McGraw–Hill, Irwin, 2001.– 512 p.
22. Stock R. James. Strategic Logistics Management / Stock R. James, Lambert M. Douglas. – McGraw–Hill, Irwin. – 2001.– 872 p.

Решетняк А. И. Теоретические аспекты логистического бюджетирования как современной эффективной технологии планирования, контроля и анализа

Целью статьи является сформировать четкое понимание места, значение и сущности логистического бюджетирования. В статье доказано, что для усиления конкурентных преимуществ бюджетирования нужно внедрить некоторые механизмы управления по логистике. В результате чего возникает новая экономическая категория – логистическое бюджетирования. Для доказательства этого утверждения были рассмотрены более подробно такие экономические категории как бюджет, бюджетирование и логистика. А именно, были приведены современные определения, предлагаемые различными исследователями каждым в своей области изучения. Кроме того, были проанализированы и приведены преимущества и недостатки бюджетирования, осознание которых непосредственно определяет эффективность внедрения бюджетирования на любом пред-

приятти. К основним недостаткам логистического бюджетирования были отнесено высокую технологическую и стоимостную сложность внедрения. В конце исследования был сделан вывод, что именно логистическое бюджетирование должно стать тем инструментом, который поможет создать самонастраивающуюся систему управления потоками любого предприятия.

Ключевые слова: бюджет, бюджетирование, логистика, логистическое бюджетирование.

Reshetnyak A.I. Theoretical aspects of logistics budgeting as a modern and efficient technologies for planning, monitoring and analysis

For efficient operation of any enterprise all economic relations are viewed as streaming processes. In addition, there is a need to develop a system that should be considered on the basis system. It logistics budgeting serves a tool with which may solve the problem. But it should be noted that there is still no clear understanding of place value and nature of logistics budgeting by various researchers. That is why the study of this issue is very relevant and promising in terms of modern economic development.

The purpose of this paper is to have a clear understanding of the place, meaning and essence of logistics budgeting. It is proved that to strengthen the competitive advantages of budgeting should be introduced some logistics management mechanisms. As a result, a new economic category – logistics budgeting. To prove this was discussed in more detail such economic categories as the budget, budgeting and logistics. Namely, we were given modern definitions proposed by various researchers in their fields of study. Moreover, were analyzed and the advantages and disadvantages of budgeting awareness which directly determines the efficiency of the introduction of budgeting in any enterprise. C taking into account features of budgeting and logistics were analyzed and the advantages and disadvantages of logistics budgeting. The main weaknesses were related logistics budgeting high technological complexity and the cost of implementation. At the end of the study concluded that it is logistics budgeting should be a tool that will help create a self-adjusting system flow control of any enterprise.

Keywords: budget, budgeting, logistics, logistics budgeting.

Дата надходження до редакції: 14.04.2014 р.

Рецензент: д.е.н., професор Мішенін Є.В.

УДК 339.138

НАЙМЕНУВАННЯ ЯК ОДИН ІЗ ОСНОВНИХ АТРИБУТІВ БРЕНДУ

С. О. Шестакова, к.філол.н., доцент, Сумський національний аграрний університет

У статті досліджено основні складові поняття «бренд», визначено вимоги до найменувань брендів, а також основи для створення брендів.

Ключові слова: бренд, найменування бренду, компоненти бренду, вимоги до найменувань брендів.

Постановка проблеми в загальному вигляді. Характерною особливістю сучасного бізнесу є висока конкуренція брендів, посилення яких забезпечує підприємствам конкурентні переваги на ринку. Сучасні українські бренди, відіграючи істотну роль у свідомості споживачів і викликаючи цілу низку асоціацій та образів, є важливими елементами діяльності підприємств, символами комерційної активності, засобами власного позиціонування.

На відміну від товарів бренди не виготовляються на підприємствах, а виникають та існують у свідомості споживачів, забезпечуючи емоційний зв'язок між їх сприйняттям і функціональністю продукту. Успішні бренди створюють справжню прив'язаність і лояльність, пропонують високий рівень якості, зручності, гарантії, довіри, за які споживачі готові платити більше.

Треба зауважити, що найменування є одним із найважливіших атрибутів бренду, поряд із дизайном упакування, самим товаром, рекламним повідомленням, медіа-стратегією тощо.

Назва бренду – це значна частина успіху. Серед усіх атрибутів бренду назва використовується найчастіше. Найменування завжди присутнє на самому товарі, воно вимовляється в місцях продажу і покупцем, і продавцем, звучить у рекламі, а також згадується в засобах масової інформації.

Не викликає сумніву, що саме найменування як один з основних атрибутів бренду є сферою перехрещення інтересів економістів, юристів, психологів, а також лінгвістів. З огляду на це дослідження лінгвістичних особливостей найменувань брендів вважаємо актуальним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Різні аспекти творення найменувань брендів були предметом наукової уваги таких дослідників, як Д.Аакер, К.Веркман, Ж.–Н.Капферер, А.Френкель, В.Тесаков, Н.Тесакова, В.Домнін, В.Перція, О.Л.Головлева, М.С.Новичихіна, С.В.Воронін, О.А.Фоміна, Д.Ю.Каталевський, І.В.Крюкова, А.Філюрін, Н.М.Флорова та інших.

Проте на сьогодні залишаються актуальними